

Szakadát

Álló egyenes, fekvő egyenes. A kisiú ír, apa sétál. Az álló egyenesből öt sor kész, a fekvőből három. Apa hátratett kézzel járkál, ajtótól ablakig, pár másodpercig áll, nézi a szemközti házat, a sárga levelű akácokat. Megfordul, katonás léptekkel újra végigmegy a szobán, a fiához ér, simít egyet a szőszke hajon, köszörüli a torkát.

A kisiú iparkodik a leckével. Nézi a füzetét, vigyáz a könyökére, minden sor után megemeli, nehogy számárfület gyűrjön a lap sarkára. A tanító néni mindig megdicséri, az övé a legszebb házi feladat az egész osztályban. A fejét oldalra hajtja, nézi a vonalakat, elég szabályosak-e.

A fekvő egyenesekből is megvan mind az öt sor, a kisiú piros meg kék ceruzát választ, karikát, pontot, vonalat rajzol, ez a díszítősor, a mintát ő találta ki, a tanító néni csak azt mondta, szép színes legyen. Legszívesebben lovat rajzolna, de az sose sikerül, még ügyetlen, összekeni az arcát, ahogy maszatos kézzel törölgeti a könnyeit. Kérdezné, mikor mennek a Szakadáthoz, nem mer szólni, a Szakadát messze van. Most iskolába jár itthon, nagyfiú, elmúlt hat éves.

Apa sétál, a kisiú ír. Ezen a nyáron hosszan vonatoztak, először ült a székely körvasúton, tata várta őket az állomáson. Apa csak annyit mondott, itt az úrfi, és kézen fogva vezette a nagyapjához a kisiút. Este a kis házban aludt tatával, ezt csak neki, a magyarországi unokának szabad. Tata minden reggel megfőzi a teát, mézet tesz bele, korondi bögrébe önti, és azt mondja, idd meg, fiam. Ilyen tea nincs több a világon, jó szagú, jó ízű, tata gyűjti hozzá a gyógyfüvet, ez az orvossága.

Apáék nyáron a nagyházban laktak, ahol mindenki elfér az ebédlőasztal körül, az erdélyiek, a magyarországiak, az egész család. Az erdélyi unokatestvérek csúfolódósak, de tata előtt nem mernek csúfolódni, ezért nem megy velük játszani, hiába hívják, inkább hallgatja a felnőtteket, nézelődik, süteményt eszeget, és vigyáz a terítőre, le ne morzsázza. Annyi érdekeset mondanak, a kisiú elképzei, óvatosan vesz még egy szeletet. Az asztal alatt a lábával harangoz, közben arra gondol, hogy apa itt nőtt fel, ebben a házban, ezen az udvaron, tatával, mamával, a testvéreivel, a szász dajkájával. Kavarog a kisiú fejében, hogy apa nem magyarul

tanult beszélni, hanem szászul, és harcolt a Donnál a székely hadosztállyal, ez éppen olyan távoli történet, mint a Mátyás király. Azt se érti, hogy apa nem maradt Erdélyben, átjött a határon a háború után, a családból egyedül. Mama nemsokára meghalt, még a kisfiú születése előtt, és apa nem lehetett ott az édesanyja temetésén, nem kapott útlevelet, mert Magyarországon élt. Ezt egyáltalán nem érti, csak azt látja, hogy a felnőttek sírnak ezen, ő pedig akkor sem sírhat, ha elesik, és vérzik a térde.

Tata minden este mesélt, sokszor csak úgy, könyv nélkül, a királyfiról, aki csillagösvényen jár, vezeti a székely népet. Jövő nyáron is mesél majd, utána megsimítja a haját, feküdjünk, fiam. A kisfiú látja a királyfit, kardja van, székelyek vezére, ha megnő, neki is lesz kardja, és nem engedi bántani a székelyeket.

Mikor megyünk a Szakadáthoz, majd holnap, fiam, ezzel alszik el, hallja a Nyárád csobogását, itt úgy mondják, mondikál, látja a meder alját, a víz tiszta, szikrázik a nap a nedves köveken. A hideg víz csikolja a bőrét, nem langyos, mint Szovátánál a Medve-tó. Szereti a Nyárád vizét, ezt a hideg csiklandozást, inni lehet belőle, olyan tiszta, nem fél, pedig nagy a sodrása, mégis itt tanult meg úszni, nem a Medve-tóban.

A Szakadátnál a Nyárád még kicsi folyó, éppen összeillenek, kicsi fiú a kicsi folyóval. Az iskolában hiába magyarázta a gyerekeknek, hogy otthon, Erdélyben, a Nyárád meredek partoldala, az a Szakadát, tele madárfészekkel, a víz mindig alámossa, szakít belőle egy darabot, viszi tovább, és hogy nyár volt, úszott a folyóban. Nem értettek a fiúk semmit.

A lecke kész, a tolltartóba egyenként pakolja a ceruzákat, fa fedele van, nem könnyű bezárni. Apa sétál.